

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1308,Otwarcie-wystawy-Twarze-poznanskiej-bezpieki-Poznan-5-czerwca-2007-r.html>

20.03.2026, 07:49

Otwarcie wystawy „Twarze poznańskiej bezpieki” – Poznań, 5 czerwca 2007 r.

05.06.2007

Biuro Edukacji Publicznej poznańskiego oddziału IPN przygotowało na 5 czerwca b.r. otwarcie wystawy „Twarze poznańskiej bezpieki”, która wcześniej była szeroko zapowiadana przez poznańskie media, m.in. TVP3 Poznań, Wielkopolską Telewizję Kablową, Radio „Merkury”, „Gazetę Wyborczą. Poznań” i „Głos Wielkopolski”. Ten ostatni w przeddzień otwarcia (4.06.) opublikował, we współpracy z poznańskim oddziałem IPN, specjalną wkładkę „Twarze poznańskiej bezpieki”, w której pojawiły się portrety 91 funkcjonariuszy UB i SB, którzy w latach 1945–1990 pełnili kierownicze stanowiska w poznańskiej bezpiece.

Na położony w centrum Poznania pl. Wolności, gdzie stanęło 26 plansz z fotografiami i biogramami czołowych funkcjonariuszy poznańskiej bezpieki, którzy zajmowali się zwalczaniem wszelkich przejawów i form opozycji w Poznaniu i Wielkopolsce, przybyło wyjątkowo wielu zainteresowanych, m.in. poznańscy przedstawiciele parlamentu RP, władz miejskich i samorządowych, przedstawiciele Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Wielkopolska, delegaci organizacji kombatanckich oraz osoby represjonowane przez UB i SB. Stosunkowo licznie reprezentowana była młodzież studencka, licealna i harcerze. Dało się też zauważyć byłych pracowników tej najbardziej represyjnej w PRL-u instytucji, którzy z uwagą studiowali zamieszczone na tablicach wystawowych m.in. opinie służbowe, wnioski o awanse, świadectwa ukończenia kursów KGB i noty biograficzne.

Ze względu na techniczne trudności w nagłośnieniu tak dużej przestrzeni wystawowej, wystawę – jeśli tak można powiedzieć – otwarto „po angielsku”, nie było oficjalnych wystąpień. Zastąpiły je żywe rozmowy z pracownikami poznańskiego Oddziału IPN, z kombatanami i osobami represjonowanymi, świadkami historii, z mediami. Dziennikarze poznańskiej prasy, radia i telewizji przeprowadzali wywiady z dyrektorem poznańskiego oddziału IPN Ireneuszem Adamskim, twórcami wystawy: naczelnikiem OBEP dr. Waldemarem Handkem, dr. Janem Miłoszem, Przemysławem Zwiernikiem i Bartoszem Kuświkiem – p.o. kierownikiem Referatu Wystaw OBEP IPN w Poznaniu.

Wypowiadały się także osoby związane z dawną opozycją i podziemną „Solidarnością”, m.in. Lucjan Zydorek, jeden z założycieli wielkopolskiej „Solidarności” (*Dla skompromitowanych esbeków powinna to być przestroga, by nie pchali się z powrotem do życia publicznego*), Bogdan Ciszak, pierwszy przewodniczący NSZZ „S” w HCP (*Pan Judkowiak rozpracowywał opozycję w Cegielskim, a dziś jest szefem Wielkopolskiego Klubu Kapitałowego i twierdzi, że ochraniał gospodarkę*), Piotr Walerych, były opozycjonista, dziś ekspert komisji weryfikacyjnej WSI (*Cieszę się, że w Poznaniu pokazano twarze bezpieki, ale na tablicach brakuje wielu esbeków, którzy słynęli z brutalności i bicia przesłuchiowanych*), Krzysztof Stasiewski ze Stowarzyszenia Internowani.pl (*Ta wystawa powinna być bodźcem do ujawnienia wszystkich ludzi bezpieki, którzy łamali nam życie*).

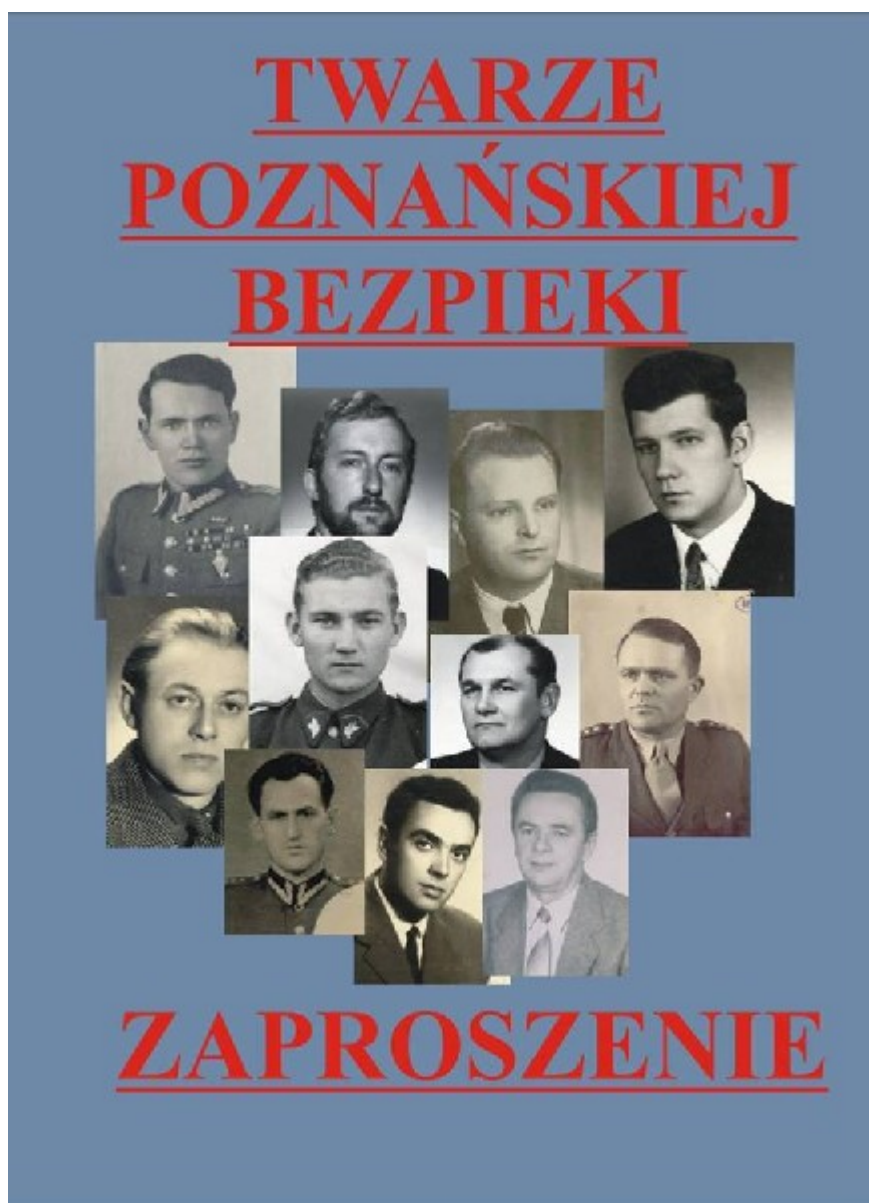
Omawiano aspekty ogólnopolskie projektu badawczego dotyczącego aparatu represji w Polsce

Ludowej, którego poznańska wystawa jest integralną częścią, dokumentując „kariery” funkcjonariuszy UB-SB do czasu rozwiązania Służby Bezpieczeństwa w roku 1990. Komentowano również kradzież, w noc poprzedzającą otwarcie, dwóch pierwszych plansz, które w „tempie ekspresowym” trzeba było odtworzyć na popołudniowe otwarcie, które szerokim echem odbiło się w świadomości poznanian i Wielkopolan. Co ciekawe, rodowici poznanianie zauważyli, iż dominująca większość kadry „najbardziej znienawidzonej instytucji w PRL” przybyła służbowo do ich miasta często z odległych rejonów Polski, by brutalnie i konsekwentnie rozbijać lokalną, historyczną wspólnotę i jej tradycje.

Nieoczekiwanym epizodem było zapalenie pod portretem jednego z nieżyjących już funkcjonariuszy znicza przez jego córkę, która protestowała też przeciwko umieszczeniu na wystawie zdjęć jeszcze trzech innych członków jej rodziny.

Następnego dnia pięcioosobowa grupa młodzieżówki SLD przeprowadziła na pl. Wolności wystąpienie skierowane przeciwko wystawie, a głównie przeciw Instytutowi Pamięci Narodowej, co wzmogło zainteresowanie „Poznańskimi twarzami bezpieki”. Codziennie na placu Wolności od godzin przedpołudniowych do późnych wieczornych trwa ożywiony ruch.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

TWARZE POZNAŃSKIEJ BEZPIEKI

Imię i nazwisko: Stanisław KUTS, s. Włodzisław
Data i miejsce urodzenia: 20.03.1934, Iwanowo, pow. Łask, woj. łódzkie

Przebieg służby:

- 31.08.1954: awansowany do służby po skierowaniu arkusza testów w Krakowie;
- 1 IX 1954: skierowany na roczną służbę ułaskową MBP w Ośmiesią w dyspozycji Kierownika WUd.BP w Poznaniu;
- 28 VI 1955: wyznaczony do Sekcji I Wydziału B WUd.BP w Poznaniu;
- 1 VII 1955: mianowany Sekcją 3 Wydziału IV WUd.BP w Poznaniu;
- 4 IX 1955: awansowany do Sekcji 3 Wydziału IV WUd.BP w Poznaniu;
- 10 V 1956: awansowany na sztabę z powodu błędów KARP i nieograniczonej MSW;
- 15 VII 1957: ponownie przyjęty do organów bezpieczeństwa i skierowany do służby w Wydziale III ds. SE KW MO w Poznaniu;
- 17 VII 1961: starszy oficer operacyjny Wydziału III ds. SE KW MO w Poznaniu;
- 1 V 1968: kierownik Grupy w Wydziale III ds. SE KW MO w Poznaniu;
- 1 XII 1968: zastępca naczelnika Wydziału II ds. SE KW MO w Poznaniu;
- 31 X 1970: awansowany na sztabę.

Awaracje:

chwały – 28 VI 1955, podporządk. – 18 VI 1956, podporządk. AM – 12 VI 1956, podporządk. AM – 22 VI 1961, kapłan MO – 22 VI 1963.

A large crowd of people is gathered in a city square in front of a grand, classical building with columns. Many people are holding up blue informational signs, suggesting a public event or protest. The scene is outdoors, with trees and a paved plaza. The crowd is diverse in age and attire, with some individuals wearing casual clothing like jeans and t-shirts, while others are in more formal wear like suits. The building in the background has a prominent portico with several columns and arched windows. The overall atmosphere appears to be one of organized public participation.

zdjecie 2

zdjęcie 3